

Miről árulkodnak fogaink?

A fogápolás, illetve a fogazat rendszeres ellenőrzésének elmulasztása számos betegség kialakulásához vezethet. Itt nemcsak a manapság divatos – étkezések közötti – nassolás, cukrozott ételek, szénsavas italok és édességek fogyasztása miatt felhalmozódott plakkok fogszuvasodást előidéző hatásáról szólunk, hanem a plakkokban élő számtalan baktérium és a szívinfarktus, stroke, illetve koraszülés összefüggéseiről. Végezetül szót ejtünk az esztétikai fogászat által kínált lehetőségekről is.

A fogszuvasodás, azaz a fogzománc sérülése nyomán keletkező lyukak különösen 5-17 éves kor között gyakoriak, de később is megjelenhetnek.

A keletkezésüket előidéző ún. plakkok nyálból, savból, baktériumokból és ételmaradékokból álló lerakódások a fogak felszínén, illetve a fogíny határán. Maró hatásukra a fog bármely részén lyukak keletkezhetnek, melyekre – ellenőrzés hiányában – gyakran csak a fájdalom megjelentésekor derül fény (főként édes ételek, vagy hideg-meleg hatására).

A plakkok elkerüléséhez ajánlott a nassolás mellőzése, a rendszeres, minimum napi kétszeri fogmosás (főleg étkezések után), s az egyszeri fogselyem használat. Emellett javasolt évente kétszer fogorvosi rendelőben professzionális fogtisztítást végeztetnünk. A cukormentes, xylitol tartalmú rágógumi, a megfelelő ásványi anyagellátás és a fluor utánpótlás egyaránt segíti a megelőzést. A gyermekek zápfogainak rágófelületét speciális védőréteggel is bevonhatjuk 5-7, illetve 10-14 éves korban.

A plakkokban lévő baktériumok fogínygyulladást, kezeletlen esetben foggyökérhártyagyulladást okozhatnak, melynek leggyakoribb tünetei a vörös, duzzadt íny, mely tasakot alkotva kezd elválni a fogtól. Normális esetben, a szánkban lévő baktériumok nem kerülnek a véráramba, de akár egy rutin fogmosás is okozhat olyan apró sérülést, ami ezt lehetővé teszi.

Egészséges immunrendszer esetén ez nem okoz problémát, legyengült védekezés esetén viszont a fertőzés az egész szervezetben gyulladásokkal, szív-érrendszeri szövődményekkel járhat. Várandósok esetében a baktériumok által termelt mérgeanyag a méhlepénybe jutva befolyásolja a magzat fejlődését, sőt koraszülést is okozhat. Könnyen belátható tehát, hogy milyen nagy veszélyek kerülhetnek el nap néhány perces fogápolással.

A manapság előtérbe kerülő esztétikai fogászat – a szép fogazat elérésének céljából – számos, hazánkban is elérhető új és hatékony eszközzel, módszerrel gazdagodott. A páciensek ma már számítógépes szájkamera segítségével követhetik nyomon a kezelés egyes fázisait és az elért eredményt. A legáltalánosabb esztétikai beavatkozás az amalgámtömések cseréje fogszínűre, amit a higanytartalom és az esztétikum mellett a tömések melletti gyorsabb szuvasodás is indokol. A fogak közötti rések zárásához ma már a legtöbb esetben nincs szükség fúrásra, hanem fogkímélő ragasztási technikával rétegezik fel a rést záró speciális fogszínű anyagot.

Sokaknál a maradó fogak eleve sötétebb színűek, de sötétedhet a fog egyes gyógyszerek, ételekben-italokban található erőteljes színező anyagok, elöregedett tömések, vagy gyökérkezelés miatt is. Napjaink slágere ezért a fogfehérítés. Hatásának alapja, hogy a páciens saját fogaira készített fóliásinbe töltjük a hatóanyagot, amely mind a fogfelszíni, mind a fogon belüli elszíneződéseket kifehéríti. A fogfehérítő zselé éjszaka, alvás közben fejti ki hatását, amely 3 nap után már szemmel látható, de a kívánt hatás eléréséhez általában 8-10 nap szükséges.

Nemcsak az egész fogazat, de egyes fogak kifehérítésére is lehetőség van, amely egy másfajta, rendelőben elvégezhető eljárással történik. A tömések és hidak nem fehéríthetőek, ezért érdemes azokat a fehérített fogazat színéhez igazítani. Az amalgám tömések cseréje feltétlenül szükséges, ugyanis a fehérítőanyag oldja az amalgámot.

Az újabb elszíneződést megelőzhetjük a kávé, tea, vörösbor illetve más magas színezőanyag-tartalmú táplálékok, illetve a dohányzás mellőzésével. A fehérítés általában évekig hatásos, de évente 1-2 napos „emlékeztető” fehérítéssel folyamatosan fenntartható a világos fogszín.

*Dr. Tóth György
esztétikai fogszakorvos
Info: TriDent Családi
és Esztétikai Fogászat
www.trident.hu,
T.: 06-20/945-8797*

